1 9 1 9

SUOMEN ASIANAJAJAT
FINLANDS ADVOKATER

Asianajotoimintaa koskevia säädöksiä ja ohjeita

B 18 Sisäpiiritiedon hallintaa koskeva suositus

Hallitus hyväksynyt 10.3.2006, muut. 16.6.2014 ja 12.5.2023, voimassa 1.6.2023 alkaen.

MIKONKATU 25
MIKAELSGATAN 25

PL 194, FI-00101 HELSINKI
PB 194, FI-00101 HELSINGFORS

INFO@ASIANAJAJAT.FI
INFO@ADVOKATER.FI

+358 (0)9 6866 120

ASIANAJAJAT.FI
ADVOKATER.FI

B 18 Sisäpiiritiedon hallintaa koskeva suositus

Asianajajayhteisön hallitus on 16.6.2014 antanut sisäpiiritiedon hallinnasta asianajotoimistoissa seuraavan suosituksen, jota on päivitetty viimeksi 12.5.2023 (voimaan 1.6.2023).

1 JOHDANTO

Markkinoiden väärinkäyttöasetus 596/2014/EU ("**MAR**") ja direktiivi markkinoiden väärinkäytöstä määrättävistä rikosoikeudellista seuraamuksista 2014/57/EU ("**MAD II**") tulivat pääosin sovellettaviksi 3.7.2016. MAR sisältää säännökset sisäpiiritiedosta, sisäpiirikaupoista, sisäpiiritiedon laittomasta ilmaisemisesta, markkinoiden manipuloinnista ja niitä koskevista poikkeuksista sekä markkinoiden väärinkäytön estämisestä ja havaitsemisesta, sisäpiiriluetteloista, johtohenkilöiden liiketoimista ja sijoitussuosituksista.

Rikoslain 51 luvussa on kriminalisoitu vakavimmat arvopaperimarkkinoiden väärinkäytökset, eli sisäpiiritiedon väärinkäyttö, sisäpiiritiedon ilmaiseminen, markkinoiden manipulointi sekä arvopaperimarkkinoita koskeva tiedottamisrikos. Arvopaperimarkkinalaissa ja laissa Finanssivalvonnasta säädetään hallinnollisista seuraamuksista, jotka voivat tulla kyseeseen lievempien rikkomusten tilanteessa.

Sisäpiiriluetteloiden laatimisesta, muodosta ja päivittämisestä säädetään MAR 18 artiklassa ja sen nojalla annetussa komission täytäntöönpanoasetuksessa 2022/1210/EU (”**TP-asetus**”).

Asianajajien tulee perehtyä näihin säännöksiin, Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (**ESMA**) MAR:ia koskeviin ohjeisiin, Finanssivalvonnan sisäpiiriläisten kaupankäyntiä koskeviin ohjeisiin sekä Nasdaq Helsinki Oy:n (”**Pörssi**”) sisäpiiriohjeeseen. Tämän suosituksen tarkoituksena on kiinnittää asianajajien huomiota sisäpiirisäännösten merkitykseen asianajotoiminnassa ja antaa eräitä toimenpidesuosituksia.

ESMA on julkaissut mm. MAR:in tulkintaa ohjaavan jatkuvatäydenteisen Q&A-asiakirjan (ESMA70-145-111) sekä ohjeet sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämiseen liittyen (ESMA 2016/1478). Finanssivalvonta on julkaissut Sisäpiiriläisen 10 kaupankäyntiohjetta sekä esimerkkejä sisäpiirilistoista ja ohjeistaa nettisivuillaan sekä julkaisuissaan sisäpiiri- ja tiedottamisasioista. Pörssin säännöt osakkeiden liikkeeseenlaskijoille sekä Nasdaq First North Growth Market Rulebook -säännöt sisältävät ohjeita ja tulkintoja tiedonantovelvollisuuteen liittyen. Pörssin sisäpiiriohjetta sovelletaan Pörssin markkinapaikoilla listattuihin yhtiöihin (”**Pörssin Sisäpiiriohje**”).

2 SISÄPIIRITIETO

2.1 Sisäpiiritiedon määritelmä

MAR 7 artiklan mukaan sisäpiiritiedolla tarkoitetaan luonteeltaan täsmällistä ja julkistamatonta tietoa, joka liittyy suoraan tai välillisesti yhteen tai useampaan liikkeeseenlaskijaan taikka yhteen tai useampaan rahoitusvälineeseen ja jolla, jos se julkistettaisiin, todennäköisesti olisi huomattava vaikutus kyseisten rahoitusvälineiden hintoihin tai niihin liittyvien rahoitusjohdannaisten hintaan.[1]

Sisäpiiritiedon määritelmään liittyvällä tiedon julkistamattomuudella tarkoitetaan tietoa, jota liikkeeseenlaskija ei ole julkistanut pörssitiedotteella tai vastaavalla MAR 17 artiklan tarkoittamalla tiedotteella tai tieto ei muuten ole ollut markkinoiden yleisesti saatavissa.

Tiedon katsotaan olevan luonteeltaan täsmällistä (*täsmällisyysvaatimus*),

- jos tieto viittaa olosuhteisiin tai tapahtumiin, jotka ovat jo ilmenneet tai tapahtuneet, tai joiden voidaan kohtuudella odottaa ilmenevän tai tapahtuvan ja
- jos tieto on riittävän tarkkaa, jotta sen perusteella voidaan tehdä johtopäätöksiä tiedon mahdollisesta vaikutuksesta rahoitusvälineen arvoon.

Tiedon täsmällisyys ei edellytä sitä, että tapahtuman toteutuminen tai olosuhteen ilmeneminen olisi varmaa tai suurella todennäköisyydellä tapahtuvaa tai ilmenevää. Tiedon täsmällisyyden täyttymiseen riittää se, että olosuhteiden tai tapahtuman ilmenemiseen tai toteutumiseen on objektiivisesti arvioituna tosiasiallinen mahdollisuus. Tiedon täsmällisyys ei myöskään edellytä sitä, että mahdollisen hintavaikutuksen suunta olisi ennakoitavissa tiedon perusteella.

Tiedon merkitystä edellä kuvatussa sisäpiiritiedon määritelmässä arvioidaan sen perusteella, käyttäisikö järkevästi toimiva sijoittaja todennäköisesti tietoa yhtenä sijoituspäätöksensä perusteena (*olennaisuusvaatimus*).

Pitkäkestoisen menettelyn välivaihetta on pidettävä sisäpiiritietona, jos se sellaisenaan täyttää yllä tarkoitetut sisäpiiritiedon kriteerit.

2.2 Sisäpiiritieto ja asianajajat

Asianajaja voi saada haltuunsa sisäpiiritietoa esimerkiksi hoitaessaan yrityskauppoja, rahoitusta tai pääomamarkkinoita koskevia toimeksiantoja, jotka koskevat julkisen kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen tai muun rahoitusvälineen liikkeeseenlaskijoita tai joissa toimeksiantajana tai vastapuolena on tällainen liikkeeseenlaskija. Myös tieto liikkeeseenlaskijaa uhkaavasta oikeusriidasta tai viranomaistoimenpiteestä voi olla sisäpiiritietoa. Sisäpiiritietoa on myös mm. julkistamaton tieto liikkeeseenlaskijan taloudellisesta kehityksestä, merkittävistä yhteistyö- tai asiakassopimuksista ja liiketoiminnan kehittämishankkeista, jos niillä todennäköisesti olisi huomattava vaikutus liikkeeseenlaskijan rahoitusvälineiden arvoon.

[1] Sisäpiiritietona pidetään myös vastaavaa hyödykejohdannaisia, päästöoikeuksia tai niihin perustuvia huutokauppatuotteita koskevaa tietoa sekä niiden henkilöiden osalta, joiden tehtävänä on rahoitusvälineitä koskevien toimeksiantojen toteuttaminen, asiakkaan antamaa ja asiakkaalle toteutettavana olevaa rahoitusvälineisiin liittyvää toimeksiantoa koskevaa luonteeltaan täsmällistä tietoa, kuten MAR 7 artiklassa tarkemmin määrätään.

Asianajaja voi saada haltuunsa sisäpiiritietoa myös silloin, kun se ei toimi liikkeeseenlaskijan lukuun vaan sen vasta- tai myötäpuolena. Sisäpiiritiedon väärinkäyttö- ja ilmaisukiellot koskevat kaikkia, joilla on hallussaan sisäpiiritietoa riippumatta siitä, onko tieto tullut liikkeeseenlaskijalta.

Asianajaja voi myös saada haltuunsa arkaluonteista tietoa silloin, kun tieto ei vielä muodosta sisäpiiritietoa, mutta saattaa myöhemmin kehittyä sisäpiiritiedoksi, esimerkiksi, kun varhaisen vaiheen tieto ei vielä täytä sisäpiiritiedon olennaisuus- tai täsmällisyysvaatimusta. Asianajajan tulee tällöin kohdella saamaansa arkaluonteista tietoa erityisen luottamuksellisesti ja noudattaa vastaavia väärinkäyttö- ja ilmaisukieltoja kuin sisäpiiritiedon ollessa kyseessä.

Päämiehen asianajajalle uskoma sisäpiiritieto on yleensä aina myös asianajosalaisuus ja yrityssalaisuus, jota koskee myös mm. asianajajalain ja rikoslain vastaavat säännökset rikoslain 51 luvun arvopaperimarkkinarikoksia koskevan osion lisäksi.

MAR sisältää määräykset sisäpiiriluettelon laatimisesta ja ylläpidosta (katso jäljempänä kohta 4 sisäpiiriluetteloista) sekä sisäpiiritiedon väärinkäyttöä ja laitonta ilmaisemista koskevat kiellot (katso jäljempänä kohta 3 sisäpiiritiedon väärinkäyttö- ja ilmaisukiellosta), joita asianajajat ovat velvollisia noudattamaan asianajosalaisuuksia koskevien säännösten lisäksi. Sisäpiiritiedon väärinkäyttö- ja ilmaisukiellon tarkoituksena on ylläpitää arvopaperimarkkinoita kohtaan tunnettua luottamusta turvaamalla sijoittajille mahdollisuus käydä kauppaa rahoitusvälineillä mahdollisimman tasavertaisten tietojen perusteella.

Asianajajilla ja muilla liikkeeseenlaskijan neuvonantajilla, jotka toimivat niiden puolesta ja lukuun, on MAR:in nojalla itsenäinen velvollisuus pitää omaa MAR:in vaatimukset täyttävää hankekohtaista sisäpiiriluetteloa henkilöistä, joilla on pääsy sisäpiiritietoon ja jotka työskentelevät niille työsopimuksen perusteella tai muuten suorittavat tehtäviä, joiden kautta niillä on pääsy sisäpiiritietoon (katso jäljempänä kohta 4 sisäpiiriluetteloista).

Mikäli asianajaja on ottanut vastuulleen liikkeeseenlaskijan sisäpiiriluettelon ylläpidon, liikkeeseenlaskijalla tulee olla mahdollisuus valvoa tämän luettelon ylläpitoa ja varmistaa, että kaikki sisäpiirihallinnon järjestämistä koskevat liikkeeseenlaskijan velvoitteet tulevat täytetyiksi, sillä liikkeeseenlaskija vastaa aina myös liikkeeseenlaskijan puolesta laadittavista sisäpiiriluetteloista.

3 KIELLETTY SISÄPIIRITIEDON KÄYTTÖ JA SISÄPIIRITIEDON SUOJAAMINEN

3.1 Sisäpiiritiedon väärinkäyttö- ja ilmaisukielto

Sisäpiiritiedon väärinkäyttöä ja laitonta ilmaisemista koskevat kiellot on sisällytetty MAR:in 14 artiklaan sekä kriminalisoitu rikoslain 51 luvussa. Sisäpiiritiedon väärinkäyttö tekemällä tai yrittämällä tehdä sisäpiirikauppoja, suosittelemalla tai houkuttelemalla toista henkilöä tekemään sisäpiirikauppoja sekä sisäpiiritiedon laiton ilmaiseminen on kiellettyä. Kielto käydä sisäpiirikauppaa sisältää kiellon käyttää sisäpiiritietoa hyväkseen hankkimalla tai luovuttamalla omaan tai kolmannen osapuolen lukuun suoraan tai välillisesti rahoitusvälineitä, joihin kyseinen sisäpiiritieto liittyy, mukaan lukien peruuttamalla tai muuttamalla kyseistä rahoitusvälinettä koskeva toimeksianto. Myös sisäpiiritiedon hyväksikäyttö neuvomalla suoraan tai välillisesti toista rahoitusvälineen hankinnassa tai luovutuksessa taikka rahoitusvälinettä koskevan toimeksiannon peruuttamisessa tai muuttamisessa, sisäpiirikauppojen tekemisen suositteleminen tai toisen henkilön houkuttelu sisäpiirikauppojen tekemiseen on kiellettyä. Sisäpiiritiedon väärinkäyttöä ja sisäpiiritiedon laitonta ilmaisemista koskevat kiellot koskevat kaikkia luonnollisia henkilöitä ja oikeushenkilöitä, joilla on sisäpiiritietoa, riippumatta siitä, mistä tai miten tieto on saatu silloin, kun kyseinen henkilö tietää tai hänen pitäisi tietää, että hänellä on hallussaan sisäpiiritietoa.

Sisäpiiritiedon ilmaiseminen on kiellettyä, jollei ilmaiseminen tapahdu osana työn, ammatin tai tehtävien tavanomaista suorittamista. Ilmaisukiellon tarkoituksena on pitää tieto mahdollisimman rajatun joukon piirissä. Tietovuodon riski kasvaa ja tiedon luottamuksellisena pitäminen muuttuu haasteellisemmaksi sitä mukaa, kun sisäpiiriin kuuluvien henkilöiden määrää kasvaa.

3.2 Sisäpiiritiedon ilmaiseminen osana tehtävien suorittamista asianajotoiminnassa

Sisäpiiritietoa voidaan ilmaista asianajajalle asianajotehtävän suorittamista varten. Liikkeeseenlaskijalla, joka ilmaisee toiselle sisäpiiritiedon, on vastuu siitä, että tiedon vastaanottaja tulee tietoiseksi siitä, että tieto on sisäpiiritietoa. Asianajajien tulee kuitenkin oma- aloitteisesti ottaa huomioon saamiensa tietojen mahdollinen sisäpiiriluonne ja tarvittaessa huomauttaa siitä päämiehelleen. Asianajajan päämieheltään saamat tiedot ovat tiedon sisäpiiriluonteen arvioinnissa merkityksellisiä. Kun asianajaja toimii liikkeeseenlaskijan puolesta tai lukuun, kyseessä oleva tieto muodostaa yleensä sisäpiiritietoa silloin, kun liikkeeseenlaskija on todennut tiedon sisäpiiriluonteen ja informoinut tästä asianajajaa. Sisäpiiritiedon hallinta asianajotoimistossa tulee ratkaista kussakin toimistossa asianajotoimiston luonne ja toimintatavat huomioon ottaen, MAR:in ja muun sääntelyn mukaiset edellytykset huomioiden.

Asianajaja voi ilmaista sisäpiiritiedon toimeksiannon hoitamiseen osallistuville muille lakimiehille ja työntekijöille. Asianajaja voi myös ilmaista sisäpiiritiedon saman asianajotoimiston muille lakimiehille ja työntekijöille, jos siihen on hyväksyttävä syy, jolloin ilmaiseminen tapahtuu osana MAR 10 artiklan mukaista työn, ammatin tai tehtävien tavanomaista suorittamista. Hyväksyttävä syy voi liittyä toimeksiannon huolelliseen ja tarkoituksenmukaiseen hoitamiseen, asiantuntemuksen tason ja työn laadun varmistamiseen, intressikonfliktien ja vastuusuhteiden hallintaan, asiakassuhteen hallintaan, laskutukseen ja raportointiin tai muihin asianajotoimiston käytäntöihin ja työtapoihin. Sisäpiiritiedon ilmaiseminen saman asianajotoimiston muille osakkaille siinä laajuudessa, kuin se intressikonfliktien ja vastuutilanteiden välttämiseksi on tarpeellista, on aina katsottava hyväksyttäväksi. Sisäpiiritiedon ilmaisemiseen toimiston ulkopuolelle on suhtauduttava pidättyväisesti ja sisäpiiritietoa tulee luovuttaa toimiston ulkopuolelle vain silloin, kun se on toimeksiannon hoitamiseksi välttämätöntä.

Ilmaistessaan sisäpiiritietoa toimiston muille lakimiehille tai työntekijöille tai toimiston ulkopuolisille henkilöille asianajajan on huolehdittava siitä, että tiedon saavat henkilöt ovat tietoisia tiedon luonteesta sisäpiiritietona ja sitoutuneet sen ilmaisemista ja käyttämistä koskeviin rajoituksiin. MAR:in 18 artiklan 2 kohdan ja Pörssin Sisäpiiriohjeen mukaisesti ilmaisijan tulee toteuttaa kaikki kohtuulliset toimet varmistaakseen, että tiedon vastaanottaja on kirjallisesti hyväksynyt oikeudelliset ja sääntelyyn liittyvät velvoitteet, sekä varmistaa, että tiedon vastaanottajat ovat tietoisia sisäpiirikauppoihin ja sisäpiiritiedon laittomaan ilmaisemiseen sovellettavista seuraamuksista. Tieto voidaan antaa esimerkiksi sähköpostilla, jolloin sähköpostin vastaanottajalle kerrotaan myös vastaanottajan lisäämisestä hankekohtaiseen sisäpiiriluetteloon (katso jäljempänä kohta 4). Mikäli toimiston ulkopuoliset tahot on jo merkitty toisen tahon samaa hanketta ylläpitämään sisäpiiriluetteloon, ei henkilöitä tarvitse merkitä erikseen asianajotoimiston luetteloon.

Pörssin Sisäpiiriohje suosittaa, että sähköpostin vastaanottajalta edellytetään esimerkiksi kuittausta sen varmistamiseksi, että sähköpostin vastaanottaja on vastaanottanut ilmoituksen sisäpiiriluetteloon lisäämisestä. Suomen Asianajajat suosittaa seuraamaan kyseistä ohjeistusta tai varmistamaan muulla tavoin, että asianajotoimisto kykenee osoittamaan, että edellä kuvattua MAR:in 18 artiklan 2 kohdan mukaista velvoitetta on noudatettu.

3.3 Sisäpiiritietoa sisältävien asiakirjojen säilyttäminen

Sisäpiiritietoa tai mahdollisesti sisäpiiritietoa sisältäviä asiakirjoja ja tiedostoja on säilytettävä huolellisesti siten, etteivät ne ole asianajotoimiston ulkopuolisten henkilöiden saatavilla.

Asiakirjojen ja tiedostojen huolellinen säilyttäminen ei välttämättä edellytä, että ne tulisi säilyttää asianajotoimiston muiden lakimiesten ja henkilökunnan ulottumattomissa esim. lukkojen takana, mutta merkitsee sitä, että hankkeessa mukana olevien henkilöiden tulee huolehtia siitä, että sisäpiiritietoa sisältäviä asiakirjoja ei jätetä hankkeen ulkopuolisten henkilöiden nähtäville. Sisäpiiritiedon tarpeettoman leviämisen estämiseksi asianajotoimiston on suositeltavaa harkita asiakirjojen tai tiedostojen suojaamista käyttökielloilla, projektinimillä tai salasanoilla.

Asiakirjojen ja tiedostojen huolellinen säilyttäminen edellyttää myös, että vain ne asianajotoimiston lakimiehet ja se osa henkilökunnasta, joilla on osana työtä, ammattia tai tehtävien tavanomaista suorittamista oikeus päästä käsiksi tiettyä sisäpiirihanketta koskevaan sisäpiiritietoon, pääsevät kyseiseen sisäpiiritietoon käsiksi. Sisäpiiritiedon leviämisen estämiseksi asianajotoimiston tulisi suojata asiakirjat ja tiedostot siten, että vain edellä mainituilla henkilöillä on pääsy kyseiseen sisäpiiritietoon. Sisäpiiritietoa tulee vaihtaa vain, jos se on tehtävien hoitamisen kannalta välttämätöntä.

Kaikki henkilöt, joilla on oikeus käsitellä sisäpiiritietoa sisältäviä asiakirjoja tai tiedostoja, tulee merkitä hankekohtaiseen sisäpiiriluetteloon (katso alla kohta 4).

4 SISÄPIIRILUETTELOT

4.1 Hankekohtainen sisäpiiriluettelo ja rajoituslista (”blacklist”)

Asianajaja, joka tietyn hankkeen yhteydessä saa liikkeeseenlaskijalta tai sen edustajalta liikkeeseenlaskijaa koskevaa sisäpiiritietoa, merkitään liikkeeseenlaskijan ylläpitämään hankekohtaiseen sisäpiiriluetteloon.

Silloin, kun asianajotoimisto toimii liikkeeseenlaskijan puolesta tai lukuun, se on velvollinen perustamaan hanketta koskevan asianajotoimiston hankekohtaisen MAR 18 artiklan tarkoittaman sisäpiiriluettelon, johon merkitään kaikki henkilöt, joille asianajaja tai asianajotoimisto hankkeen yhteydessä ilmaisee sisäpiiritietoa (esimerkiksi lakimiehet, sihteerit ja assistentit, hallintohenkilöstö, konsultit ja muut palveluntarjoajat) (*hankekohtainen sisäpiiriluettelo*). Tämän luettelon on täytettävä TP-asetuksen vaatimukset sisäpiiriluettelolle. Sisäpiiriluetteloon tulee selkeästi kirjata ajankohta, jolloin tiedon on katsottu muodostavan sisäpiiritietoa.

Asianajotoimiston ylläpitämään hankekohtaiseen sisäpiiriluetteloon merkittyjä henkilöitä ei tarvitse ilmoittaa myös liikkeeseenlaskijan ylläpitämään sisäpiiriluetteloon, vaan riittää, että ainoastaan se asianajaja, johon liikkeeseenlaskija on ensimmäiseksi ollut yhteydessä, merkitään liikkeeseenlaskijan omaan sisäpiiriluetteloon.

Asianajaja voi myös saada haltuunsa arkaluonteista tietoa, joka ei vielä muodosta sisäpiiritietoa, mutta saattaa myöhemmin kehittyä sisäpiiritiedoksi. Tällöin asianajotoimistolla ei ole lain nojalla velvollisuutta perustaa MAR:in mukaista sisäpiiriluetteloa ennen kuin tieto on kehittynyt sisäpiiritiedoksi, eikä sen myöskään tulisi perustaa MAR:in mukaista sisäpiiriluetteloa, jottei synny olettamaa, että kyseessä olisi sisäpiiritieto. Tällaista arkaluonteista tietoa on kuitenkin perusteltua muutoin hallinnoida sisäpiiritiedon tavoin siten, että pääsy tietoon on vain rajatuilla henkilöillä ja tiedon saaneista henkilöistä pidetään luetteloa (*rajoituslista, ”blacklist”*), joka voidaan myöhemmin muuntaa MAR:n tarkoittamaksi hankekohtaiseksi sisäpiiriluetteloksi. Rajoituslistan tulee sisältää vähintään tiedon saaneen henkilön nimi ja organisaatio sekä päivä ja kellonaika, jolloin henkilö sai tietoonsa arkaluonteisen tiedon.

Kun asianajaja ei toimi liikkeeseenlaskijan puolesta tai lukuun vaan sen vasta- tai myötäpuolena, asianajajalla ei ole MAR:n mukaan velvollisuutta ylläpitää omaa hankekohtaista sisäpiiriluetteloa, vaikka sillä olisi sisäpiiritiedoksi katsottavaa tietoa liikkeeseenlaskijasta tai sen rahoitusvälineestä. Tällöinkin asianajaja ja muut asianajotoimiston lakimiehet ja palveluksessa olevat hankkeesta tietoiset henkilöt ovat kuitenkin velvollisia noudattamaan sisäpiiritiedon väärinkäyttökieltoja (ilmaisu-, neuvonta- ja käyttökiellot) sekä sisäpiiritiedon suojaamista koskevia säännöksiä. Tämän takia on sekä oikeusturvan että huolellisuusvelvoitteen kannalta perusteltua, että tieto sisäpiirihankkeesta tietoisista tahoista on dokumentoitu kirjallisesti ja tietoa käsitellään luottamuksellisesti vain rajatussa henkilöpiirissä. Tässäkin tilanteessa asianajotoimiston on siten perusteltua pitää joko hankekohtaista sisäpiiriluetteloa tai rajoituslistaa henkilöistä, joilla on pääsy kyseiseen tietoon tai joille tietoa on luovutettu. Mikäli tieto on saatu liikkeeseenlaskijalta, saattaa liikkeeseenlaskija myös edellyttää hankekohtaisen sisäpiiriluettelon pitämistä sopimusteitse (esimerkiksi asianajajan päämiehen ja liikkeeseenlaskijan välisessä sopimuksessa).

Asianajotoimiston hankekohtainen sisäpiiriluettelo tulisi perustaa niin laajana, ettei se rajoita asianajotoimiston resurssien tarkoituksenmukaista käyttöä asianajotoimeksiannon hoitamisessa tai asianajotoimiston ja asianajotoiminnan asianmukaista järjestämistä. Tarvittaessa asianajotoimiston hankekohtaiseen sisäpiiriluetteloon voidaan merkitä koko asianajotoimiston henkilökunta, mikäli se on toimeksiannon hoitamisen kannalta välttämätöntä. Tämä on kuitenkin mahdollista vain silloin, kun se on välttämätöntä osana työn, ammatin tai tehtävien suorittamista. Jos sisäpiiritieto on erehdyksessä saatettu tarkoitettua laajemman henkilöpiirin tietoon, tulee kaikki tiedon saaneet henkilöt merkitä sisäpiiriluetteloon. Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan esim. siivoojia ja IT-henkilöstöä ei tarvitse merkitä sisäpiiriluetteloon pelkästään sillä perusteella, että heillä voi asemansa tai työtehtäviensä johdosta olla pääsy sisäpiiritietoon. Jos kuitenkin henkilöllä on tietyn työtehtävän hoitamisen johdosta pääsy hanketta koskevaan sisäpiiritietoon tai hän on tosiasiassa saanut tietoonsa hanketta koskevaa sisäpiiritietoa, tulee henkilö merkitä sisäpiiriluetteloon.

Sisäpiiriluettelo on laadittava TP-asetuksen 2 artiklan tarkoittamassa sähköisessä muodossa ja päivitettävä tarvittaessa viipymättä.

Asianajotoimiston ylläpitämiin hankekohtaisiin sisäpiiriluetteloihin merkitään seuraavat tiedot:

- liikkeeseenlaskija(t) / rahoitusvälin(e/et), jo(i)ta sisäpiiritieto koskee
- luettelon perustamispäivä ja kellonaika;
- luettelon viimeisimmän päivityksen päivämäärä ja kellonaika;
- henkilön yksilöimiseksi tarpeelliset tiedot:
    - etunimet ja sukunimi sekä mahdollinen syntymäsukunimi
    - työpaikan sekä henkilökohtaiset puhelinnumerot ja täydelliset osoitteet
    - henkilötunnus, syntymäaika tai muu yksilöintitunnus
    - kansalaisuus
- peruste, miksi henkilö merkitään rekisteriin;
- ajankohta (päivämäärä ja kellonaika), jolloin henkilölle on annettu tai jona hän on saanut sisäpiiritietoa;
- ajankohta (päivämäärä ja kellonaika), jolloin peruste ylläpitää sisäpiiriluetteloa lakkasi.

Sisäpiiriluetteloa on päivitettävä aina, kun:

- peruste henkilön merkitsemiseksi luetteloon muuttuu;

- uusi henkilö merkitään luetteloon;
- henkilö, joka on merkitty luetteloon, ei enää saa sisäpiiritietoa. Tällainen merkintä voidaan tehdä esimerkiksi silloin, kun henkilön työsuhde asianajotoimistossa päättyy.

Liitteenä 1 on listamalli Finanssivalvonnan julkaisemasta hankekohtaisesta sisäpiiriluettelosta, jota voidaan hyödyntää myös asianajotoimiston sisäpiiriluettelon laadinnassa.

Asianajotoimiston hankekohtaista sisäpiiriluetteloa on pidettävä luotettavalla tavalla. Tiedot sisäpiirirekistereihin on merkittävä siten, että niitä ei voi jälkikäteen muuttaa tai poistaa. Luettelo on järjestettävä siten, että ainoastaan luettelon pitämiseen oikeutetut voivat muuttaa tietoja. Merkintä on tehtävä ilman aiheetonta viivästystä. Asianajotoimiston tulee myös varmistua, että sisäpiiriluetteloiden aiempiin versioihin on pääsy.

Asianajotoimiston hankekohtaiseen sisäpiiriluetteloon merkitylle henkilölle on ilmoitettava kirjallisesti tai muutoin todisteellisesti hänen merkitsemisestään luetteloon ja siitä hänelle aiheutuvista velvollisuuksista. Ilmoitus voidaan tehdä esimerkiksi sähköpostitse. Vastaanottamiseen on syytä pyytää kuittaus vastaanottajalta tai asianajotoimiston on muuten kyettävä osoittamaan, että MAR:in 18 artiklan mukaista ilmoitusvelvoitetta on noudatettu (katso edellä kohta 3.2). Kuittaus ilmoituksen vastaanottamisesta tulee pyytää myös muilta henkilöiltä, kuten viranomaisilta, konsulteilta ja muilta palveluntarjoajilta. Ilmoitus on tehtävä kunkin sisäpiirihankkeen kohdalla erikseen.

Sisäpiiriluetteloon merkitylle henkilölle on ilmoitettava kirjallisesti tai muutoin todisteellisesti hankkeen ja sisäpiiriluettelon päättämisestä. Sisäpiiriluetteloon voidaan tehdä merkintä siitä, että henkilö ei enää tietyn päivämäärän jälkeen ole saanut uutta sisäpiiritietoa hankkeesta esimerkiksi tilanteessa, jossa hankkeen sisältö muuttuu olennaisesti tai henkilön työsuhde toimistoon päättyy.

Asianajotoimiston ylläpitämään hankekohtaiseen sisäpiiriluetteloon merkityt tiedot on säilytettävä vähintään viisi vuotta siitä lukien, kun peruste tietojen merkitsemiseen sisäpiiriluetteloon on päättynyt. Asianajotoimiston hankekohtaisen sisäpiiriluettelon ylläpitämisessä ja käsittelyssä on otettava huomioon myös henkilötietolaki ja sen nojalla annetut säännökset.

Sisäpiiriluettelo on toimitettava pyynnöstä toimivaltaiselle viranomaiselle ja toimittamishetki on merkittävä sisäpiiriluetteloon.

4.2 Pysyvät sisäpiiriläiset

Liikkeeseenlaskija voi laatia edellä mainittujen luetteloiden lisäksi sisäpiiriluettelon täydennysosion, johon merkitään ne sisäpiiriläiset, joilla on asemansa tai työnsä perusteella pääsy kaikkeen liikkeeseenlaskijaa koskevaan sisäpiiritietoon (pysyvät sisäpiiriläiset). Tällöin pysyvään sisäpiiriluetteloon merkittyjä henkilöitä ei merkitä erillisiin hankekohtaisiin sisäpiiriluetteloihin. Pysyvä sisäpiiri käsittää vain ne henkilöt, joilla on jatkuva pääsy kaikkeen liikkeeseenlaskijaa koskevaan sisäpiiritietoon.

Mikäli liikkeeseenlaskija laatii täydennysosion pysyvistä sisäpiiriläisistä, oletetaan kaikkien tähän täydennysosioon merkittyjen pysyvien sisäpiiriläisten saaneen tiedon kaikista sisäpiiritiedoista. Liikkeeseenlaskijan on siten suositeltavaa ilmoittaa kaikille täydennysosioon merkityille henkilöille välittömästi uuden hankkeen perustamisesta.

Johtuen MAR:n tarkoittaman pysyvän sisäpiiriluettelon luonteesta, sitä tulisi hyödyntää vain tarkoin rajatuissa tapauksissa, eikä se sovellu liikkeeseenlaskijan neuvonantajien käyttöön. Asianajotoimiston tulee aina kyetä osoittamaan, milloin ja kenelle sisäpiiritietoa on luovutettu sekä luovutuksen peruste.

5 TOIMISTOKOHTAISET SISÄPIIRIOHJEET

Suomen Asianajajat suosittelee, että asianajotoimistot tarvittaessa laatisivat kulloinkin voimassa olevaan lainsäädäntöön, Finanssivalvonnan ja ESMAn ohjeisiin, ja Pörssin Sisäpiiriohjeisiin sekä tähän suositukseen perustuvan sekä omiin toimintatapoihinsa ja -ympäristöönsä soveltuvan ohjeistuksen, joka koskisi sisäpiiritiedon hallintaa ja sisäpiiriluetteloiden ylläpitoa sekä kaupankäyntiä listatuilla arvopapereilla.

Käytännössä kaupankäyntiä listatuilla rahoitusvälineillä koskeva ohjeistus voi sisältää yleisen kaupankäyntirajoituksen, lupamenettelyn ja/tai rajoituslistojen ylläpitämisen liikkeeseenlaskijoista, joita koskevaa sisäpiiritietoa toimistossa kulloinkin on.